

Jammer, dat met twee maten meten niet mag

Marika Stellinga

pagina 2 - 3

Zeg eeh, houden we nog een paar bedrijven over of komen de Amerikanen hier alles opkopen? De dollar staat sterk, de rente is laag en de Amerikaanse aandelenkoersen hoog. Tel die drie op en voor Amerikaanse beursgenoteerde bedrijven ligt Europa bezaaid met met heerlijke, sterk afgeprijsde bedrijfssnoepjes.

Volgens een bezorgde minister Jeroen Dijsselbloem zijn 11 van de 25 grootste bedrijven in de Amsterdamse beursindex AEX aan te merken als aantrekkelijke prooi. Zo bezien zouden de overnamebiedingen vanuit de Verenigde Staten op Unilever en AkzoNobel nog maar het begin kunnen zijn van een overnamegolf. Ik denk dat je heel erg je best moet doen om in Nederland iemand te vinden die daar blij mee is.

„Dit is toch een donkere zijde van het kapitalisme. Je wil niet dat de globalisering betekent dat wij onze grote bedrijven uitverkopen,” zei Jeroen van der Veer, commissaris en voormalig CEO van Shell, donderdag op Radio 1. Nee, dat wil je niet. Maar ja, wat doe je ertegen? Onze eigen bedrijven beschermen heeft ook weer zo’n vervelende keerzijde. Want „als we als Nederlanders in het buitenland een bedrijf

overnemen staan we te juichen, en willen we eigenlijk niet dat dat altijd geblokkeerd wordt,” zei Van der Veer.

Zo jammer dat je niet met goed fatsoen met twee maten kan meten op die vrije markt. Dus ja, wat nu? Hoe blijf je in het buitenland overnemen en voorkom je dat het hier gebeurt? Van der Veer en Unilever weten wel een snelle oplossing: meer schuld. Want Nederlandse bedrijven zijn eigenlijk te gezond. Een Amerikaan koopt ze voor weinig en kan er dan ook nog geld *uit* halen. Hoe win-win wil je het hebben?

Dat is wat mij betreft de meest wrange conclusie van het overnamegeweld dat dezer weken vanuit de Verenigde Staten de ‘multinationale parels’ uit ons kikkerlandje bedreigt. Onze bedrijven zijn te gezond, of in zakenmannenjargon: te conservatief gefinancierd. En om zich te beschermen tegen die koopgrage Amerikanen moeten ze hoognodig wat schulden aangaan.

Terwijl menig Nederlandse politieke partij in zijn verkiezingsprogramma opschreef dat de belastingregels van de overheid bedrijfsschulden minder zouden moeten stimuleren, slaat de economische realiteit een heel andere weg in. Kom op, jongens, zorg dat je niet te rijk bent en te veel geld oppot. Over de balk smijten dat geld!

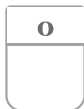
Nog een wrange manier om de Amerikanen van het lijf te houden is ook al gesuggereerd: leen geld, koop aandelen van je eigen onderneming op en maak zo de aandeelhouders blij en een overname minder aantrekkelijk. Maar wordt de economie er beter van? Komen er nieuwe banen van? Nee. Het opkopen van eigen aandelen maakt geld van geld, maar wil een economie groeien, dan zijn echte investeringen nodig: in fabrieken enzo.

Dat opkopen van eigen aandelen doen Amerikaanse bedrijven de afgelopen jaren massaal. Zo massaal dat Larry Fink, de baas van de grote Amerikaanse vermogensbeheerder BlackRock, vorig jaar een brief schreef aan de bazen van de allergrootste bedrijven: stop! Hartstikke fijn voor de beurskoers en dus voor Larry Fink, maar dat is toch geen ondernemen? Investeer, was Finks pleidooi.

Ik had wel sympathie voor dat pleidooi, maar als het einde van het liedje is dat Amerikaanse bedrijven hier komen opkopen en zo Europese bedrijven aanzetten tot dat zinloze opkopen van eigen aandelen, tja, dan heb ik dus geen sympathie meer.

We gaan de komende weken zien welke bokkesprongen Nederlandse bazen maken om de Amerikanen het land uit te werken. Ik ben bang dat het er niet fraai uit zal zien.

Marike Stellinga is econoom en schrijft elke zaterdag op deze plek over politiek en economie.

Dit artikel werd gepubliceerd in NRC Handelsblad op Zaterdag, 25 maart 2017, pagina 2 - 3

